

HỘI NGHỊ - HỘI THẢO

HỘI NGHỊ TỔNG KẾT CHƯƠNG TRÌNH KHCN CẤP NHÀ NƯỚC KHXH-04 GIAI ĐOẠN 1996 - 2000

Ngày 11 tháng 6 năm 2002 tại Hà Nội, Ban chủ nhiệm chương trình Khoa học công nghệ cấp nhà nước KHXH-04: "PHÁT TRIỂN VĂN HÓA, XÂY DỰNG CON NGƯỜI TRONG THỜI KÌ CÔNG NGHIỆP HOÁ, HIỆN ĐẠI HOÁ ĐẤT NƯỚC" đã tổ chức hội nghị tổng kết chương trình (giai đoạn 1996 - 2000). Chương trình KHXH-04 gồm 6 đề tài và 3 chuyên đề. Tất cả các đề tài và chuyên đề đều đã được nghiệm thu xếp loại xuất sắc. 120 cán bộ khoa học thuộc nhiều viện nghiên cứu, trường đại học, cơ quan Trung ương, trong đó có 16 GS.TS, 37 PGS.TS và 67 TS, đã trực tiếp tham gia thực hiện chương trình.

Mục tiêu của chương trình là làm rõ quan điểm của các nhà kinh điển Mác - Lêin và tư tưởng Hồ Chí Minh về phát triển văn hóa và xây dựng con người; nhận thức lại đúng đắn một số vấn đề cấp bách về lý luận và thực tiễn liên quan đến dân tộc, sắc tộc, tôn giáo gắn liền với phát triển văn hóa và xây dựng con người; đề xuất những định hướng có tính chất chiến lược về phát triển văn hóa và xây dựng con người trong thời kì công nghiệp hóa, hiện đại hóa đất nước.

Sau 5 năm triển khai nghiên cứu, chương trình KHXH-04 đã thực hiện thành công các mục tiêu đề ra.

Sản phẩm khoa học của các đề tài, chuyên đề rất phong phú, bao gồm:

- 3 bộ tư liệu tư tưởng Hồ Chí Minh về văn hóa và con người;
- 9 tập kỉ yếu Hội thảo khoa học của các đề tài và chương trình;
- 10 báo cáo khoa học về các chuyên đề;
- 13 bộ công cụ điều tra xã hội học;
- 19 tập dữ liệu về điều tra xã hội học với 19.400 đối tượng thuộc 61 tỉnh, thành phố (về nhận thức tư tưởng Hồ Chí Minh; đời sống văn hóa các vùng, miền dân tộc; tình hình tôn giáo tín ngưỡng; đạo đức, tư tưởng chính trị, lối sống; đặc điểm nhân cách con người Việt Nam; ,v.v...);
- Xuất bản 15 đầu sách chuyên khảo;
- Công bố 110 bài báo khoa học trên các tạp chí chuyên ngành;
- 9 tập kiến nghị về lĩnh vực văn hóa - con người, trong đó có những kiến nghị phục vụ trực tiếp cho việc chuẩn bị Hội nghị Trung ương 5 (khoá VIII) và văn kiện Đại hội Đảng IX.

Ngoài ra một chuyên khảo lớn gồm 9 chương với tiêu đề "*Về phát triển văn hóa, xây dựng con người thời kì công nghiệp hóa, hiện đại hóa*" đã hoàn thành. Mỗi chương phản ánh kết quả cơ bản của một đề tài hay một chuyên đề nghiên cứu, trong đó làm rõ những khái niệm khoa học và những vấn đề lý luận liên quan đến chủ đề; làm rõ thực trạng của vấn đề và đề xuất các giải pháp giải quyết vấn đề.

Đề tài *Những vấn đề lý luận và thực tiễn liên quan đến tín ngưỡng tôn giáo ở Việt Nam* (KHXH-04-06), trên cơ sở khẳng định các quan điểm của chủ nghĩa Mác - Lêin và tư tưởng Hồ Chí Minh về tôn giáo, các tác giả đã phát triển khái niệm tôn giáo không chỉ dừng lại ở các tôn giáo có tính phổ quát mà bao gồm cả các hình thức tôn

giáo sơ khai và tôn giáo dân tộc; làm rõ thực trạng đời sống tôn giáo ở Việt Nam và các đặc điểm của tôn giáo Việt Nam; Trên cơ sở nghiên cứu những vấn đề lí luận cơ bản, điều tra khảo sát thực tế, làm rõ thực trạng vấn đề, các tác giả đã nêu ra các giải pháp nhằm tiếp tục hoàn thiện chính sách tôn giáo của Đảng và Nhà nước.

Phát biểu tại Hội nghị, Bộ trưởng Bộ Khoa học Công nghệ và Môi trường Chu Tuấn Nhạ đánh giá cao những kết quả khoa học đã đạt được trong 5 năm triển khai Chương trình KHXH-04, chúc mừng thành công của chương trình và bày tỏ mong muốn các nhà khoa học trong cả nước tiếp tục tham gia các chương trình khoa học công nghệ cấp nhà nước trong giai đoạn 2001-2005. Bộ trưởng cũng giải đáp một số kiến nghị của Ban Chủ nhiệm Chương trình nhằm tháo gỡ những vướng mắc trong quá trình triển khai các chương trình nghiên cứu khoa học xã hội và nhân văn trong giai đoạn tiếp theo.

PV

TẠP CHÍ NGHIÊN CỨU CON NGƯỜI RA SỐ ĐẦU

Ngày 6/6/2002, tạp chí *Nghiên cứu Con người*, cơ quan ngôn luận của Viện Nghiên cứu Con người thuộc Trung tâm Khoa học xã hội và Nhân văn Quốc gia, tiếng nói của giới khoa học Việt Nam, của các nhà hoạt động xã hội Việt Nam về con người và nguồn lực con người ở Việt Nam... đã làm lễ ra mắt bạn đọc trong nước và quốc tế. Tạp chí Nghiên cứu Con người do GS.VS. Phạm Minh Hạc làm Tổng Biên tập, PGS.TS. Hồ Sĩ Quý làm Phó Tổng Biên tập. Trong năm đầu (2002) tạp chí ra 3 tháng một kì và dự kiến từ năm 2003, tạp chí sẽ ra 2 tháng một kì, khổ 19X27, 80 trang in.

Tạp chí *Nghiên cứu Con người* chắc chắn sẽ thu hút được sự quan tâm của đông đảo bạn đọc với hình thức trang trọng, nội dung phong phú và những chuyên mục khá hấp dẫn của mình: *Con người và văn hóa, văn minh; con người Việt Nam: Truyền thống và hiện đại; Phát triển con người, phát triển nguồn nhân lực; Diễn đàn khoa học về con người; Con người: làm người và ở đời, người tốt, việc tốt, v.v...*

Những bài chính của tạp chí *Nghiên cứu Con người* số 1 có thể kể đến là: Phạm Minh Hạc: *Bước vào thế kỷ XXI-Nghiên cứu Con người*. Đặng Hữu Toàn: *Con người và bản chất con người trong quan niệm của các nhà sáng lập chủ nghĩa Mác*. Nguyễn Huy Quý: *Nhớ lại và suy ngẫm về lời dạy của Chủ tịch Hồ Chí Minh Muốn xây dựng Chủ nghĩa xã hội trước hết cần có con người Xã hội chủ nghĩa*. Hồ Sĩ Quý: *Triết lý Hồ Chí Minh về mối quan hệ giữa con người và tự nhiên*. Nguyễn Duy Quý: *Văn hóa và sự phát triển con người*. Vũ Khiêu: *Con người Việt Nam trước thách thức của thời đại*. Phạm Minh Hạc & Phạm Thành Nghị: *Định hướng giá trị trong thời kì quá độ từ kinh tế kế hoạch hóa tập trung sang kinh tế thị trường tại Việt Nam*. Lê Hữu Tâng: *Cần làm gì để khoa học xã hội và nhân văn theo kịp sự phát triển của thực tiễn và yêu cầu của cách mạng?* Phạm Đắp: *Xây dựng mô hình và phương pháp luận nghiên cứu tư duy công nghiệp, tác phong và trình độ công nghệ của con người Việt Nam công nghiệp*. I.T. Frolov: *Trở lại với Con người*. Lê Thi: *Phụ nữ đơn thân và quyền được hưởng hạnh phúc lứa đôi, v.v...*

Số 2 tạp chí *Nghiên cứu Con người* sẽ ra mắt vào tháng 9/2002.

PV

